

Reisboek om twee keer te kopen

KAREL KINDERMANS tekent doorlopend

Tekenen en illustreren zijn volgens Karel Kindermans twee totaal verschillende dingen. Toch weet hij ze met succes te verenigen in een boek dat verslag doet van een reis naar Santiago de Compostela. Tekst en illustraties sluiten op elkaar aan, maar vertellen ook elk hun eigen verhaal. Daarmee zijn de illustraties tekeningen, en omgekeerd.

LAURAN TOORIAN

Karel Kindermans (1966) groeide op in Breda, Eindhoven en Waalre en omschrijft zichzelf als een tekenbeest. Zijn eerste jaar aan de kunstacademie in Breda werd geen succes. Hij was te jong en vond er zijn draai niet. Een tweede poging aan de Willem de Kooningacademie voor Beeldende Kunsten in Rotterdam slaagde wel. Hij studeerde er af en werkte er later als docent. Daarnaast begon hij als grafisch vormgever en zelfstandig illustrator. Hij woont en werkt in Rotterdam.

Geen pelgrimage

Op zijn website zegt hij over zijn werk onder meer het volgende: 'Er is een verschil tussen tekenen en illustreren. Een geslaagde tekening en een goede illustratie zijn twee verschillende dingen: Een tekening wil gezien worden en een illustratie wil wat laten zien. In mijn tekeningen zijn de sporen van het proces nog zichtbaar. Een illustratie spoort met zijn doel en dient dus de communicatie.' Ondanks dit heldere onderscheid blijkt Kindermans heel goed in staat om tekening en illustratie te laten sa-

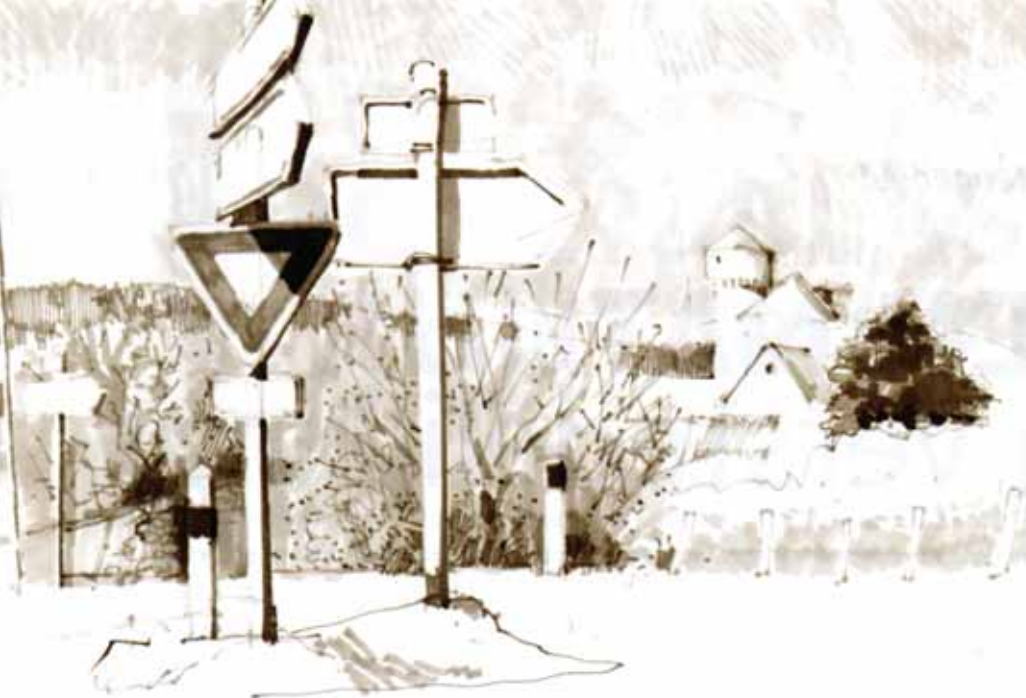
menvallen. Dat doet hij in het boek *Pelgrim tegen wil en dank*. De tekst daarvoor werd geschreven door Loek Martin (1928) die al een aantal jaren in de zomer samen met een 'jongere'

TEKENINGEN maken het boek

vriend Igor (1943) vanuit zijn woning in het Zuid-Franse Balazuc een lange fietstocht van meerdere weken onderneemt. Het boek doet verslag van zo'n tocht van zes weken, met dit keer Santiago de Compostela als reisdoel.

Omstandig doet Martin uit de doeken dat het géén pelgrimage was en meerdere malen wordt de lezer meegedeeld dat hij en Igor lange afstandfietsers zijn, geen wielrenners en beslist geen pelgrims. Wat maakt het uit? Het blijft slordig wanneer je in Santiago arriveert en dan meent het graf van 'de evangelist Jacobus' te gaan zien (nou goed, er is een apocrief evangelie, maar dat

bedoelt Martin vast niet). Als literair product is dit boek zeker geen hoogstandje en als fietsreisboek is het hooguit onderhoudend en – dat wel – zeer herkenbaar voor wie op vergelijkbare manier reist of reisde.

Pittoresk

Wat dit boek zo bijzonder maakt, zijn juist de tekeningen die Karel Kindermans ervoor maakte. Loek Martin is oud-voorzitter van de Nederlandse Vereniging van Illustratoren (NIC) en hij vroeg aan Kindermans om zijn fietsdagboek te illustreren. Deze sprak met Martin over de fietstocht en reisde daarna per auto en gewapend met viltstiften en papier de afgelegde route na om die op geheel eigen wijze vast te leggen. Uren-

lange strook, maar dat zou je natuurlijk wel weer het plezier van het bladeren ontnemen.

Graansilo

Loek Martin benadrukt in zijn tekst enige malen dat hij fietst om het fietsen zelf en niet als 'toerist'. Voor bezienswaardigheden of mooie uitzichten heeft hij slechts zeer beperkt aandacht, want ze moeten hem niet afhouden van het fietsen zelf. Zijn beschrijvingen hebben dan ook veelal betrekking op de gelegenheden waar hij en zijn fietsmaat aten of de nacht doorbrachten.

In de tekeningen van Kindermans is dat anders. Hij toont juist het pittoreske van de dorpen en de grootsheid van de landschappen, zonder daarbij zaken als graansilo's of verkeersborden te verdoezelen. Bovendien bevatten zijn tekeningen subtiele grapjes en verwijzingen die het nodig maken vooral niet te snel te bladeren. ■

NAADLOZE verbinding

lang zat hij op allerlei locaties te tekenen om uiteindelijk met zo'n honderdvijftig tekeningen weer thuis te komen.

Het resultaat in het boek is eigenlijk één lange, doorlopende tekening die zowel naast als deels ook onder de tekst zijn eigen verhaal vertelt, afgedrukt in grijstinten. Een letterlijke illustratie van het verhaal is het beslist niet, maar de relatie tussen tekst en beeld is toch duidelijk en Kindermans is er zeker in geslaagd de twee genres, tekening en illustratie, naadloos met elkaar te verbinden. Doordat de tekeningen steeds doorlopen op de volgende bladzijden zou je het boek bijna twee keer moeten kopen om het te demonteren en de pagina's van beide exemplaren aan elkaar te plakken tot een

Info

www.kindermans.nl

Loek Martin, met illustraties van Karel Kindermans, *Pelgrim tegen wil en dank. Met een omweg naar Santiago de Compostela*. Rotterdam: Stichting Clio, 2012, 96 pp., ISBN 978-90-813084-3-4, hb., € 24,00.